

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii Świdwina
- Tomys w kąciku poetyckim
- Burmistrz nagradza sportowców
- Mrożne Kaziuki
- Rocznica wyzwolenia Świdwina
- Święto UMK
- 100 na 100. Wydawnictwo Adam Marszałek dla edukacji

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2018, nr 219/220

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

BANKIET AMBASADORA XU JIANA

Po pięciu latach pełnienia funkcji ambasador Chińskiej Republiki Ludowej w Polsce Jego Ekscelencja **Xu Jian** zakończył swą misję. Z tej okazji wydał pożegnalny bankiet, w którym uczestniczyło kilkudziesięciu Jego przyjaciół, przedstawiciele władz RP oraz wielu reprezentantów korpusu dyplomatycznego. Obecny na przyjęciu prezes **Adam Marszałek** podziękował Panu Ambasadorowi za jego doskonałą współpracę z Marszałek Publishing Group i wręczył Mu oraz Jego Małżonce Dyplom Honorowy Wydawnictwa Adam Marszałek wraz z obrazem panoramy Torunia.

K.T.

MROŻNE KAZIUKI WYZWOLENIE ŚWIDWINA PREZENTY OD WÓJTA

Mimo siarczystego mrozu kilkudziesięciu wystawców zaproponowało świdwinianom wiele smacznych i świeżych wyrobów w szerokim asortymencie.

J.W.

Władze miasta i powiatu, wojsko oraz kilkadziesiąt pocztów sztandarowych i liczne rzesze świdwiniaków wzięły udział w obchodach rocznicy wyzwolenia miasta.

E.W.

Wójt gminy Świdwin **Kazimierz Lechocki** podarował podlegającym sobie placówkom kilkaset książek, które wzbogaciły ich księgozbiory.

K.G.

POŻEGNALNY BANKIET AMBASADORA XU JIANA

Przemówienie pożegnalne ambasadora Xu Jiana.

Okazały tort dzielili wspólnie: wicemarszałek Sejmu **Ryszard Terlecki**, wicemarszałek Senatu **Bogdan Borusewicz**, szef Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów **Marek Suski** oraz gospodarz przyjęcia ambasador **Xu Jian** z **Małżonką**.

Wśród gości byli m.in.: **Kinga Sołowiej**, ambasador **Ksawery Burski** oraz konsul generalna ChRL w Gdańsku **Yuanyuan Liu**.

Dyrektor Departamentu Azji i Pacyfiku **Paweł Milewski** i ambasador Litwy **Šarūnas Adomavičius**. K.S.

20 lutego 2018 roku JE **Xu Jian** wydał pożegnalny bankiet z okazji zakończenia misji dyplomatycznej w Polsce.

Pan Ambasador w swoim wystąpieniu stwierdził, że w czasie pełnienia przez niego tej zaszczytnej funkcji stosunki chińsko-polskie uległy znacznej poprawie. Intensywna była też wymiana delegacji państwowych na najwyższym szczeblu. Polskę odwiedził przewodniczący Chin **Xi Jinping** oraz przewodniczący Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych **Zhang Dejiang**. Z kolei wizytę w Chinach złożyli: prezydent **Andrzej Duda**, premier **Beata Szydło** oraz marszałkowie Sejmu i Senatu **Marek Kuchciński** i **Stanisław Karczewski**.

W tym czasie zawiązała się również i umocniła współpraca Polski i Chin w ramach inicjatyw „Pas i Szlak” oraz „16 + 1”. Dynamicznie rozwijają się wspólne działania obu państw w takich dziedzinach, jak: handel, inwestycje czy finanse.

Na zakończenie ambasador Xu Jian podziękował przedstawicielom polskiego rządu i parlamentu oraz wszystkim przyjaciołom za pomoc i życzliwość.

Od początku pełnienia swojej funkcji Pan Ambasador aktywnie wspierał działania podejmowane przez Wydawnictwo Adam Marszałek i Times Marszałek Group, które współpracują z największymi chińskimi wydawcami: China Renmin University Press, Encyclopedia of China Republic House oraz Foreign Languages Press. Efektem tego współdziałania jest znakomita prezentacja osiągnięć chińskiej kultury i nauki w Polsce oraz polskiej w Chinach.

UCZCILI ROCZNICĘ POLSKIEGO ŚWIDWINA

3 marca 2018 roku minęły 73 lata, od kiedy Świdwin jest miastem polskim. Z tej okazji, jak co roku, odbyły się uroczystości na Placu Konstytucji 3 Maja.

Zanim to jednak nastąpiło, poczty sztandarowe zgromadziły się pod zamkiem i z towarzyszeniem Świdwińskiej Orkiestry Dętej przeszły do kościoła pw. MBNP, gdzie odbyła się msza św. w intencji Ojczyzny. Następnie jej uczestnicy przeszli na plac pod Pomnik Poległym i Pomordowanym Żołnierzom, Ofiarom Faszyzmu i Stalinizmu. Burmistrz Świdwina **Jan Owsiak** w swoim przemówieniu przypomniał historię miasta i jego związki z polskością: „3 marca 1945 roku został zapoczątkowany nowy okres w historii naszego miasta. Rozpoczął się niełatwy czas organizowania życia, porządkowania i naprawy wojennych szkód. Rozpoczął się proces formowania polskiej administracji, uruchamiania zakładów pracy, szkół, placówek kultury. Tymczasowa Rada Narodowa ustaliła polską nazwę miasta, nadano polskie nazwy ulicom. W krótkim czasie zaczęły napływać rzesze osadników. Dzisiaj z dumą możemy mówić o osiągnięciach minionych lat, a przede wszystkim podziękować ich twórcom. Szczególnie serdeczne słowa kierujemy pod adresem osadników, którym zawdzięczamy odbudowę i rozwój miasta. Są dla nas żywą historią powojennych czasów, uosobieniem patriotyzmu i rzetelnej pracy”.

Po apelu poległych i oddaniu salwy honorowej delegacje samorządów, organizacji społecznych, służb mundurowych, szkół, instytucji oraz zakładów pracy złożyły kwiaty pod Pomnikiem.

G.Sz.

50 LAT „NOWOŚCI”

W Teatrze im. Wilama Horzycy odbyła się uroczystość przyznania toruńskiemu dziennikowi „Nowości” honorowego medalu Thorunium. Prezydent Torunia **Michał Zaleski** wręczył go prezesowi Polska Press Grupa **Markowi Ciesielskiemu**. Ważną częścią wydarzenia było również wręczenie Złotych Karet, które w tym roku otrzymali: **Robert Malecki**, dr **Sebastian Mikołajczak**, **Dariusz Adameczyk**, **Katarzyna Zillmann**, **Natalia Kaliszek** i **Maksym Spodyriew**, **Łukasz Wiśniewski**, **Ruch Dziewuchy Dziewuchom**, ks. **Krzysztof Winiarski** oraz **Sylwia Sobczak**. Imprezę z dużą dozą humoru poprowadzili redaktor **Marek Nienartowicz** oraz aktorka **Malwina Bielicka**.

Sprawujący rolę gospodarzy wiceprezes Polska Press Grupa **Tomasz Wojciekiewicz** oraz zastępca redaktora naczelnego „Nowości” **Mariusz Załuski** usłyszeli wiele ciepłych słów od rektora seniora Wyższej Szkoły Bankowej prof. **Jana Gluchowskiego**, księdza prałata **Krzysztofa Winiarskiego** oraz komendanta Miejskiej Policji insp. **Macieja Lewandowskiego**. Wydawnictwo Adam Marszałek reprezentowała prezes ECE **Halina Marszałek**.

K.G.

AMBASADOR REPUBLIKI KOREI NA KONGRESIE O FAIR PLAY NA TORUŃSKIM WELCONOMY FORUM

Do grona dyplomatów uczestniczących w V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim dołączył **JE Sung-joo Choi**, ambasador Republiki Korei w Polsce. Będzie to pierwsza wizyta Pana Ambasadora na Kongresie od objęcia funkcji w styczniu 2017 roku.

K.S.

Ciekawy panel na XXV Welcomomy Forum poprowadził były wicemarszałek Sejmu **Jerzy Wenderlich**. Udział w nim wzięli m.in.: **Teresa Sukniewicz-Kleiber**, **Andrzej Strejlau**, **Olgierd Łukaszewicz**, **Marcin Drogorób**, **Otylia Jędrzejczak**, a także konsulowie honorowi: **Stanisław Rakowicz** (Peru) oraz **Jerzy Bańkowski** (Litwy).

SPOTKANIE PREZESÓW

Na spotkaniu z prezesem **Adamem Marszałkiem** o założonej przez siebie fundacji **My Obywatele Unii Europejskiej** opowiadał **Olgierd Łukaszewicz** – prezes Związku Artystów Scen Polskich i wybitny aktor. Obu prezesów zapoznał dyrektor Teatru Polskiego Radia – **Janusz Kukula**.

J.B.

W kulisach o przebiegu kolejnego forum rozmawiali: dr **Adam Marszałek**, dr **Jacek Janiszewski**, wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego **Zbigniew Ostrowski** oraz konsul **Jerzy Bańkowski**.

D.K.

PREZES U AMBASADORA

O perspektywach współpracy w 2018 roku rozmawiali prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** z ambasadorem Uzbekistanu w Polsce **JE Bakhromem Babajewem**. Uzgodniono udział w V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim wybitnego uczonego, dyplomaty, akademika prof. **Akhmala Saidowa**, którego najnowsza książka zostanie zaprezentowana w trakcie trwania Kongresu. K.S.

MARZAŁKOWIE HONORUJĄ AMBASADORA

Prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** wręczył Jego Ekszelencji Dyplom Honorowy Wydawnictwa Adam Marszałek oraz adres, jaki skierował do Pana Ambadora marszałek województwa kujawsko-pomorskiego **Piotr Calbecki**. Z.E.

AMBASADOR BANGLADESZU NA KONGRESIE

Do grona dyplomatów uczestniczących w V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim dołączył **JE Muhammad Mahfuzur Rahman**, ambasador Bangladeszu, który już po raz trzeci zaszczyca nas swoją obecnością. K.S.

„KAZIUKOWE” SERCA HURTEM I NA SZTUKI

Przy minusowej temperaturze, ale wesołych ludowych przyśpiewkach rzemieślnicy, kupcy i handlujący bawili się podczas XXVI Kaziuków Wileńskich w dniach 2–3 marca br. na Świdwińskiej Hali Targowej i wzdłuż ul. 1 Maja.

Impreza ta była połączona z IX Zjazdem Kazimierzy, a patronat honorowy nad nimi objął burmistrz miasta **Jan Owsiak**. Zaproszonych gości, władze miasta, powiatu, gminy, solenizantów, a szczególnie wicemarszałek województwa zachodniopomorskiego **Annę Mieczkowską** powitał dyrektor Świdwińskiego Ośrodka Kultury **Bolesław Kurek**, a na scenę wprowadził zespół ludowy „Leszczyna z Pęczeryna” wraz z rycerzem **Marianem Wiszniewskim** i damą **Grażyną Wiszniewską**. Imprezę prowadziła **Barbara Radzikowska**. Na wstępie odczytała akt laudacji prezes TMWib.KW **Anny Teresińskiej**, która z rąk Pani Marszałek otrzymała Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego. Życzeniami nie było końca. Pani Prezes złożyła życzenia solenizantom, a „Leszczyna z Pęczeryna” zaintonowała *sto lat* Kaziom i Kazimierzom, którzy na dziedzińcu zamkowym przystąpili do konkursu o tytuł woja zamkowego.

Od godz. 10.00 do 12.00 występowały dzieci ze świdwińskiej „Jedyńki”, Przedszkola „Pod Topolą”, „Happy Days” oraz zespół „Mopsiki”. Jak przystało na prawych Polaków, imprezę zakończono w restauracji „Zamkowa”, gdzie przy recitalu zespołu **Marty Kruczkowskiej** i **Kuby** zabawie nie było końca. Dziękuję serdecznie dyrektorom, nauczycielom, działawie szkolnej i przedszkolnej, zespołom ludowym „Jeziorki” i „Zalesie”, włodarzom gmin za nieodpłatne udostępnienie autokarów na przyjazd zespołów, a wystawcom stoisk za chęć przybycia do Świdwina.

Jarmark kresowy zwany Kaziukami Wileńskimi zakończono uroczystą mszą św. w kościele pw. Świętego Michała koncelebrowaną przez proboszcza parafii księdza **Romana Tarniowego** w intencji Polaków na Kresach Wschodnich i Kresowian na ziemi świdwińskiej z aktywnym udziałem członków towarzystwa wileńskiego. Anna Teresińska

ŚWIĘTO UNIWERSYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA

Fot. Wojtek Szabelski

19 lutego 2018 roku, w 545. rocznicę urodzin patrona toruńskiej uczelni, odbyło się Święto Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. W uroczystości wziął udział wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego **Jarosław Gowin**.

JM rektor UMK prof. dr hab. **Andrzej Tretyn** stwierdził, że celem strategicznym jest wejście do grona uczelni badawczych, mogących konkurować z ośrodkami zagranicznymi. Wicepremier Jarosław Gowin docenił fakt, że UMK przygotowuje się do nadchodzących zmian, jakie spowoduje nowa ustawa o szkolnictwie wyższym. Prezydent Torunia **Michał Zaleski** pogratulował tytułu doktora honoris causa UMK prof. **Andrzejowi Cichockiemu**. Nowymi Honorowymi Profesorami UMK zostali: **Ireneusz Mikołajczyk**,

DYREKTOR, KIEROWNIK I SEKRETARZE O KONGRESIE

Wśród gości uroczystości byli m.in.: konsul honorowy Peru dr **Stanisław Rakowicz**, ks. **Jerzy Molin**, konsul honorowy Mołdawii **Jan Mrozowski**, ks. płk **Mikołaj Hajduczenia**, były senator **Michał Wojtczak**,

Kolejny etap przygotowań do V Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego był tematem spotkania zorganizowanego przez kierownika naukowego tego wydarzenia prof. **Joannę Marszałek-Kawę**. Uczestniczyli w nim sekretarze: **Kinga Sołowiej**, **Kamila Rezmer**, **Michał Dahl**, **Natalia Gburzyńska**, **Ahmet Burak**, dyrektor **Iwona Nadolska-Bartosiak**, **Mikołaj Lisewski** oraz (poprzez Skype) **Agnieszka Zakościelna**.

K.S.

NOWE WYMIARY OBYWATELSKOŚCI

prof. **Wojciech Polak**, były wicemarszałek Senatu **Jan Wyrowiński**, dyrektor gdańskiego IPN-u prof. **Mirosław Golon**,

prof. **Krzysztof Skotnicki**, prof. **Jiří Jirásek** z uniwersytetu w Ołomuńcu, prorektorzy UMK **Andrzej Sokala** i **Danuta Dziawgo** oraz dziekan Wydziału Prawa UMK **Zbigniew Witkowski**.

I.N.-B.

Pod takim tytułem w siedzibie Wydawnictwa Adam Marszałek odbyło się VI Seminarium „Nowej Polityki Wschodniej”. Uczestniczyli w nim: prof. **Adam Holub**, mgr **Michał Dahl**, dr **Mariusz Popławski**, mgr **Paweł Bielicki**, mgr **Bartosz Płotka**, dr **Patryk Wawrzyński** (moderator Seminarium) oraz dr **Michał Kuryłowicz**.

K.G.

100 NA 100. WYDAWNICTWO ADAM MARSZAŁEK DLA EDUKACJI

Z dyrektor Wydawnictwa Adam Marszałek
Iwoną Nadolską-Bartosia
rozmawia redaktor **Szymon Gumienik**

Szymon Gumienik: W ostatnim czasie głośno zrobiło się o podjętej przez kierowaną przez Panią Oficynę akcji „100 na 100. Wydawnictwo Adam Marszałek dla edukacji”. Jaki jest jej cel?

Iwona Nadolska-Bartosia: Z tą inicjatywą wystąpiła prezes Joanna Marszałek-Kawa, do której często dochodzą prośby kierownictwa bibliotek szkolnych o uzupełnienie ich księgozbiorów. Pani Prezes uznała, że powinniśmy zadziałać w tej sprawie systemowo. Stąd ta akcja.

Sz.G.: Jakie są jej zasady i kto może być jej beneficjentem?

I.N.-B.: Uznaliśmy, że za symboliczną złotówkę prześlemy współpracującym z Wydawnictwem samorządom po 100 książek dla działających na ich terenie szkół.

Sz.G.: Kim są szczęśliwcy, którzy otrzymają te prezenty?

I.N.-B.: W pierwszej kolejności akcją objęliśmy gminy: Świdwin, Łysomice, Papowo Biskupie oraz Miasto Chełmża. Łącznie przekazaliśmy działającym na tych terenach placówkom oświatowym 2000 książek.

Sz.G.: Jakie są to książki?

I.N.-B.: W zdecydowanej większości są to pozycje dla dzieci i młodzieży. W każdym zestawie jest też kilkanaście książek naukowych, które mogą być pomocne dla nauczycieli.

Sz.G.: Czy jest to akcja jednorazowa?

I.N.-B.: Taki był nasz plan, jednak wobec ogromnego zainteresowania w ciągu następnych miesięcy przygotowujemy jej kolejną edycję.

Sz.G.: Kto może liczyć na takie wsparcie w drugiej edycji tego programu?

I.N.-B.: W pierwszej kolejności skierujemy go do samorządu i szkół Świdwina i powiatu świdwińskiego.

Sz.G.: Dziękuję za rozmowę.

Wręczając książki dla gminnej biblioteki w Bierzwnicy, wójt gminy Świdwin **Kazimierz Lechocki** stwierdził, że przekazanie młodym czytelnikom tak dużej liczby książek było możliwe dzięki coraz lepszej współpracy kierowanej przez niego gminy z Wydawnictwem Adam Marszałek.

E.W.

W Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie wicestarosta toruński **Andrzej Siemianowski** przekazał dyrektorowi tej placówki **Zbigniewowi Piotrowskiemu** i jego zastępczyni **Anicie Murawskiej-Czapli** 100 książek dla biblioteki szkolnej. W spotkaniu uczestniczyli także **Arkadiusz Grzonkowski** oraz reprezentujący Wydawnictwo redaktor **Paweł Sołtysiński**. Starosta Andrzej Siemianowski zadeklarował przekazanie kolejnych pakietów po 100 książek Zespołowi Szkół Ponadgimnazjalnych oraz Zespołowi Szkół im. Unii Europejskiej w Chełmży.

P.S.

W spotkaniu, podczas którego wójt gminy Łysomice **Piotr Kowal** oraz dyrektor Wydawnictwa **Iwona Nadolska-Bartosia** przekazali książki w ramach akcji „100 na 100. Wydawnictwo Adam Marszałek dla edukacji”, uczestniczyli dyrektorzy szkół: **Ewa Czarnowska** (Ostaszewo), **Dorota Suchecka** (Świerczynki), **Jarosław Sienkiewicz** (Turzno) oraz wicedyrektor **Jan Kalinowski** (Łysomice).

A.M.

Gospodarzem miłej uroczystości przekazania podarowanych przez burmistrza miasta Chełmży **Jerzego Czerwińskiego** książek była dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 **Marzanna Matyasik**. W spotkaniu uczestniczyli również: dyrektor Szkoły Podstawowej nr 5 **Jacek Wyborski**, **Iwona Nadolska-Bartosiak** oraz dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 **Sylwia Kobusińska**.

D.K.

AKTOR I REŻYSER

W słynnej warszawskiej kawiarni „Czytelnik” znakomity polski aktor i pisarz **Marcin Troński** oraz wybitny poeta i reżyser **Janusz Kukula** dyskutowali o konieczności zaadaptowania książek **Zuzanny Kawy** na sztuki teatralne i słuchowiska radiowe.

A.M.

SPOTKANIE W EGERZE

W jednej ze szkół w Papowie Biskupskim wójt **Andrzej Zieliński** w ramach programu „100 na 100. Wydawnictwo Adam Marszałek dla edukacji” przekazał po 100 książek czterem placówkom oświatowym działającym na terenie gminy. W wydarzeniu uczestniczyli dyrektorzy szkół: **Alina Czajka**, **Adam Banaś**, **Adam Marolewski**, a także wójt **Andrzej Zieliński**, sekretarz gminy **Dariusz Śliwiński** oraz reprezentująca Wydawnictwo Adam Marszałek kierownik Działu Marketingu **Katarzyna Szczutkowska**.

K.Sz.

W znanej toruńskiej restauracji Eger swoje imieniny i urodziny obchodził toruński biznesmen **Kazimierz Walczak**, któremu oprócz wielu polskich uczonych życzenia złożyli również: **Norbert Briese**, **Olga Szczerbicka**, prof. **Andrzej Radziwiński**, prezes **Halina Marszałek** oraz serbski przedsiębiorca **Toma Deurič**.

H.M.

Z TATARAMI O KONGRESIE

Rekordzistą pierwszej edycji akcji „100 na 100” okazała się gmina Obrowo, której wójtowi **Andrzejowi Wiecznińskiemu** podlega pięć placówek oświatowych.

Reprezentująca Wydawnictwo Adam Marszałek **Magdalena Łożyńska** wraz z wójtem **Andrzejem Wiecznińskim** przekazali książki dyrektorom szkół: **Arturowi Affeltowi** (Obrowo), **Katarzynie Wachowskiej** (Osiek), **Hannie Affelt** (Łążyn II), **Annie Koźlikowskiej** (Brzozówka) oraz **Januszowi Iwańskiemu** (Dobrzęjewice). W spotkaniu uczestniczyła również kierownik referatu organizacyjno-oświatowego Urzędu Gminy Obrowo **Marzena Słupczewska**.

M.Ł.

O możliwościach nawiązania współpracy pomiędzy uczonymi z Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu a Towarzystwem Azji i Pacyfiku organizującym V Międzynarodowy Kongres Azjatycki rozmawiali: prof. **Czesław Łapicz**, prof. **Jolanna Kulwicka-Kamińska**, sekretarz Kongresu **Ahmet Burak** oraz prezes **Adam Marszałek**. Analizowano również możliwość wydania w ramach serii Biblioteka Azji i Pacyfiku publikacji poświęconych problematyce Tatarów.

I.N.-B.

PROFESOR, REDAKTOR, PREZES I OSIOŁEK PRZEŻYJMY TO JESZCZE RAZ... DZIEŃ BABCI I DZIADKA

W trakcie wieczornego spaceru po toruńskiej Starówce goszczący w Toruniu prof. **Bartłomiej Toszek** z Uniwersytetu Szczecińskiego i jego małżonka **Joanna**, dziennikarka Telewizji Szczecin oraz prezes **Halina Marszałek** zostali uwiecznieni w towarzysztwie stojącego na rynku Starego Miasta osiołka. Redaktor **Joanna Toszek** zapowiedziała swój udział w spotkaniu promocyjnym książki Stanisława Misakowskiego na świdwińskim zamku. K.G.

We wtorkowe popołudnie uczniowie oddziału zerowego SP 2 w Świdwinie, pod kierunkiem pań **Iwony Łuczków** i **Iwony Raulin**, odwiedzili emerytowanych nauczycieli w siedzibie Związku Nauczycielstwa Polskiego. Dzieci recytowały wiersze i śpiewały radosne piosenki oraz obdarowały Seniorów serduszkami, a także, co najważniejsze, swoim występem dostarczyły zebranych wiele radości oraz wzruszeń. Elżbieta Wielgoz

UZBIERALI GÓRĘ GROSZA

Szkoła Podstawowa nr 1 od wielu lat uczestniczy w akcji „Góra Grosza” organizowanej przez Towarzystwo „Nasz Dom”. Jej celem jest zebranie środków na pomoc dzieciom wychowującym się poza własną rodziną.

W ramach wydarzenia zbierane są przede wszystkim drobne monety, co oprócz wymiaru finansowego, czyli konkretnej pomocy materialnej, ma także uświadomić uczniom, że mały gest, jeśli jest z wielokrotności, może okazać się ogromnie ważny i potrzebny.

Uczniowie SP 1, tak jak w poprzednich latach, nie zawiedli. Zgodnie z tradycyjnym powiedzeniem „Ziarnko do ziarnka...” wszystkie klasy przez okres czterech tygodni skrupulatnie zbierały monety jedno-, dwu-, pięcio-, dziesięcio-, dwudziesto- i pięćdziesięciogroszowe. Zebrana kwota to 957,76 zł. Największy wkład w uzbiieraną górę groszków miały klasy: 1a, 3a, 3b, 3c i 4b.

„Góra Grosza” to nie tylko cenna lekcja empatii i wrażliwości, ale również możliwość przekonania się, że jednocząc siły, potrafimy wiele zdziałać. Uzbiwanie bowiem tak dużej kwoty nie byłoby możliwe bez solidarnego zaangażowania uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

Anna Kuzio

SMERFNE PRZYGODY

„W krainie dobrych uczynków” – taką nazwę nosił kolejny mały projekt, który Smerfy z Publicznego Przedszkola nr 2 „Pod Topolą” w Świdwinie realizowały w ramach akcji „W krainie przygód” zorganizowanej przez miesięcznik „Bliżej Przedszkola”. Podczas zajęć i zabaw przedszkolaki zapoznały się z wyglądem i nazwami zwierząt, które potrzebują pomocy w zimie. Dzieci założyły ptasią stółkę, gdzie wypywały do karmnika ziarenka oraz wieszaly kulki i słoninę. Dzięki pogadankom z panią leśniczą i panią z Towarzystwa Ochrony nad Zwierzętami trzy- i czterolatki poznały trudności, jakie spotykają bezdomne i dzikie zwierzęta podczas mroźnej zimy. Przedszkolaki obserwowały zachowania ptaków oraz szukały przez lupę śladów zwierząt. Z całą pewnością Smerfy zasłużyły na miano przyjaciół zwierząt.

Za udział w projektach przedszkolaki otrzymały pamiątkowe dyplomy i medale, a grupa zdobyła certyfikat „W krainie dobrych uczynków” oraz „W krainie tańca”.

Joanna Zimny

UCZNIOWIE JEDYNKI KODUJĄ I PROGRAMUJĄ

W roku szkolnym 2017/2018 uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach informatyczno-programistycznych oraz matematyczno-logicznych, które odbywają się w ramach projektu unijnego „Realizacja programów edukacyjnych skierowanych do uczniów świdwińskich szkół podstawowych i gimnazjum”.

Tematy związane z kodowaniem i programowaniem pojawiają się na zajęciach edukacji informatycznej już w klasie I. Dzieci bardzo chętnie biorą w nich udział, nie korzystając na początku ze sprzętu komputerowego. Kodowanie i programowanie można wykorzystać do nauki matematyki, języka polskiego czy plastyki. Uczniowie wykonują ćwiczenia na macie edukacyjnej i pracują z Ozobotem. Podczas zajęć poznają podstawowe zasady dotyczące pracy z robotami, rozwijają umiejętność pracy zespołowej, logiczne i algorytmiczne myślenie oraz zadaniowe podejście do stawianych problemów.

Możliwość korzystania z dodatkowych zajęć pomaga dzieciom w rozwijaniu kreatywności i łączy naukę z zabawą.

Beata Wachowiak

PODWÓJNE ZŁOTE GODY

Dwie uroczystości złotych godów w jednym dniu to prawdziwa rzadkość. Takie niecodzienne wydarzenie miało miejsce w piątek 2 lutego w Urzędzie Stanu Cywilnego. Tego dnia półwiecze małżeństwa świętowali państwo **Agnieszka i Zdzisław Bratunio- wie** oraz **Danuta i Jan Rzepkowscy**. Małżeństwa obchodziły swój jubileusz w gronie najbliższej rodziny. Kierownik USC **Małgorzata Kłoczek** poprowadziła obydwie ceremonie, podczas których przypomniała historię ich życia i złożyła im życzenia dalszych, szczęśliwych lat. Małżonkowie w symboliczny sposób odnowili przysięgę małżeńską. Do życzeń dołączył się burmistrz Świdwina **Jan Owsiak**, który wręczył jubilatom medale „Za długoletnie pożycie małżeńskie” przyznawane przez prezydenta RP oraz upominki.

Państwo Agnieszka i Zdzisław Bratunio- wie poznali się w Świdwinie w lipcu 1966 roku w Zakładzie Przemysłu Terenowego „Rega”, gdzie oboje pracowali. Pobrali się ponad rok później – 21 października 1967 roku. Mają troje dzieci: córkę **Violettę** i dwóch synów – **Krzysztofa i Arkadiusza**. W trakcie wspólnej drogi życia przyszło im się mierzyć z bardzo trudnymi czasami – okresem stanu wojennego, przekształceniami lat 90., kiedy jeden z najważniejszych zakładów pracy Świdwina przechodził znaczące zmiany. Najpierw „Rega” została przyłączona do zakładów odzieżowych „Luxpol” w Stargardzie, potem sprzedana niemieckiemu kapitałowi i jako „Regatex” ostatecznie zlikwidowana w 2001 roku. Agnieszka i Zdzisław spędzili w tym zakładzie najpiękniejsze, bo najmłodsze, lata. Dziś jako emeryci mogą odpoczywać i cieszyć się rodziną.

Mniej więcej w tym samym czasie poznała się druga z par świętujących złote gody. Pan **Jan Rzepkowski** w lutym 1966 roku został powołany do służby wojskowej w Świdwinie. Tu trafił do Wojskowej Administracji Koszar, gdzie był malarzem budowlanym. Swoją przyszłą żonę **Danutę**, która pracowała w pralni wojskowej, poznał, gdy jej ojciec poprosił go o pomalowanie mieszkania. Tak zaczęło się ich trwające do dziś uczucie. Ślub wzięli 28 sierpnia 1967 roku, kiedy pan Jan był jeszcze w wojsku. Do cywila wyszedł w lutym 1968 roku, a w czerwcu tego samego roku urodził się ich pierwszy syn – **Zbigniew**. Dwa lata później, w październiku 1979 roku, państwo Rzepkowscy doczekali się drugiego syna – **Edwarda**. Dziś Zbigniew mieszka wraz z żoną w Anglii, natomiast Edward w Słonowicach i ma 3 córki oraz 5 synów. Wnuki są ogromną radością dla dziadków. Pani Danuta w 1987 roku otrzymała Brązowy Medal MON „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”. Pan Jan w 2012 roku został odznaczony Srebrnym Medalem Okręgu PZW Koszalin „Za Zasługi dla Rozwoju Wędkarstwa”. W sierpniu 2017 roku świętowali 50- lecie małżeństwa w kościele pw. św. Michała Archanioła w Świdwinie.

G.Sz.

KĄCIK POETYCKI

Punktualność

wciąż jestem tąką pachnącą
a już jesień zagłada
wyrachowana drwiąca taka
w samym środku maja

przecież jeszcze idę lekko
na wysokich obcasach
kołysząc się tańcząc prawie
wśród wiosennych drzew

owszem mam spracowane dłonie
oczy którym brakuje ostrości
ale wyprostowana z uśmiechem
pytam siebie o jutro

Teresa Tomys – urodzona w 1948 roku w Świdwinie. Od 1981 roku mieszkanka Wrześni. Ma za sobą kilka indywidualnych i zbiorowych wystaw. Poezją, która coraz bardziej jest jej bliska, dzieli się z innymi na swoim blogu (nigdy--nie--jest--za--pozno.blog.onet.pl), a także na ulubionych stronach internetowych, np. zaoceanem.za.pl, e-literaci.pl, truml.com.

Miała również wiele spotkań indywidualnych ze swoją poezją. Autorka trzech tomików z wierszami i zdjęciami swoich prac (wszystkie wydane przez Krakowską Miniaturę):
– *Popołudnie kobiety* (2012),
– *Jesień nie tylko moja* (2013),
– *Perły Bereniki* (2014).
Jej wiersze znajdują się w wielu pracach zbiorowych.

PEREŁKI CHIŃSKIEJ LITERATURY

Wydawnictwo Adam Marszałek we współpracy z Foreign Languages Press rozpoczęło edycję znakomitej serii wydawniczej zatytułowanej Literatura Chińska XXI Wieku. Dotychczas opublikowano sześć tomów. Każdy z nich składa się z kilkunastu opowiadań najwybitniejszych współczesnych chińskich pisarzy.

W książkach ukazany jest intymny obraz współczesnych Chin. Tematyka poruszana w opowiadaniach jest niezwykle

szeroka i obejmuje zarówno doświadczenia życia codziennego, jak i rozważania nad otaczającym światem. Polski czytelnik poznaje historie oraz bohaterów, o których nie dowiedziałby się z mass mediów. Dzięki tym publikacjom możemy przekonać się, jak mało wiemy o Chinach.

Seria ma jednolitą szatę graficzną, której autorem jest **Krzysztof Galus**. Rozpoczynając jej edycję, chiński wydawca powołał Komitet Redakcyjny Serii. Na jego czele stanął dyrektor **Huang Youyi** wspomagany przez kilkunastu cenionych redaktorów, krytyków, pisarzy i poetów.

K.S.

O KONGRESIE W URZĘDZIE MARSZAŁKOWSKIM BADANIA NAD LOGISTYKĄ

W Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu odbyło się spotkanie dotyczące przygotowań do V Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego.

W trakcie spotkania omówiono program Kongresu, jego oprawę medialną oraz logistykę. Tradycyjnie już Urząd Marszałkowski udziela znaczącego wsparcia temu ważnemu wydarzeniu, a marszałek województwa **Piotr Calbecki** objął nad nim honorowy patronat.

W spotkaniu uczestniczyli: **Adam Marszałek** (prezes Time Marszałek Group), **Jerzy Grochowski** (zastępca dyrektora Gabinetu Marszałka), **Edyta Macieja-Morzuch** (dyrektor Departamentu Promocji), **Sylwia Tubliczewicz-Olejniki** (dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej) i **Tymoteusz Tymiński** (podinspektor w Departamencie Promocji).

Na początku marca Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu odwiedził znany chiński uczony prof. **Zheng Xiang Zhou**. W trakcie spotkania z prorektorem UMK prof. dr hab. **Wojciechem Wysotą** oraz dziekanem Wydziału Nauk Ekonomicznych prof. **Jerzym Boehlkiem** omówił zasady współpracy tworzenia Polsko-Chińskiego Centrum Badań nad Logistyką oraz projekt utworzenia na toruńskiej Alma Mater studiów doktoranckich dla młodych uczonych z Chin.

W zebraniu uczestniczyli także: kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej UMK **Karolina Chojnacka**, wiceprezydent Torunia **Zbigniew Rasielowski**, kierownik Centrum Języka i Kultury Chińskiej dr **Maciej Szatkowski** oraz prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**.

SUKCES COPERNICUS CUP

Wielkim sukcesem zakończył się organizowany po raz kolejny w Toruniu mityng lekkoatletyczny Copernicus Cup. Wzięło w nim udział kilkuset wybitnych sportowców. Pięciotysięczna widownia mogła podziwiać wielu rekordzistów z Polski, Europy oraz reszty świata. Nowy rekord ustanowił **Konrad Bukowiecki**, który w pchnięciu kulą uzyskał fantastyczny rezultat – 22 metry. Jest to nowy rekord Polski oraz Europy do 23 lat. Rekord Polski pobiła również **Justyna Święty-Ersetic** w biegu na 400 metrów. Najwięcej gratulacji za organizację imprezy otrzymali prezes Kujawsko-Pomorskiego Związku Lekkiej Atletyki **Krzysztof Wolsztyński** oraz dyrektor Wydziału Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Torunia **Mariola Soczyńska**, którym gratulował przewodniczący Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Ryszard Bober**. Patronat nad wydarzeniem oraz rozgrywanymi po nim Halowymi Mistrzostwami Polski w Lekkiej Atletyce objął prezydent Torunia **Michał Zaleski**.

H.M.

SZLAKIEM KOTŁA ŚWIDWIŃSKIEGO

„Kocioł Świdwiński” to pieszo-rowerowy szlak, który zaczyna się i kończy w Świdwinie. Jego nazwa upamiętnia krwawą walkę z marca 1945 roku, kiedy to oddziały I Armii Wojska Polskiego okrążyły pod Świdwinem X Korpus Armijny SS pod dowództwem Guntera von Krappe. Niemcy przez kilka dni bezskutecznie usiłowali się wydostać z mokradeł pomiędzy Rzepczynem, Bierzwnicą i Karsibiorem. Pozostałości po walkach są znajdowane do dziś.

Szlak jest oznakowany kolorem zielonym. Jego długość wynosi 63 km, a trasa wiedzie po najpiękniejszych zakątkach ziemi świdwińskiej. Po drodze można obejrzeć ciekawe obiekty architektoniczne, np. pałac w Rzepczynie, odwiedzić miejsca pamięci ku czci poległych żołnierzy, podziwiać malownicze rzeki i jeziora oraz zachwycać się pięknem przyrody.

G.S.Z.

SREBRNY MEDAL MATEUSZA

Mateusz Karasiński jest uczniem klasy VII Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Świdwinie i utalentowanym zapaśnikiem, który jako zawodnik UKS Technik startuje z dobrymi wynikami w zawodach krajowych oraz zagranicznych.

I tym razem pod koniec lutego Mateusz nie zawiódł swoich kibiców. W kategorii wiekowej młodzików 52 kg w konkursie zapaśniczym młodzików, kadetów i seniorów

odbywającym się w niemieckiej miejscowości Lubhen zdobył srebrny medal.

Mateuszowi serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Katarzyna Kupiec

Po niemal czterech latach pracę w Wydawnictwie Adam Marszałek zakończyła **Karolina Targus**, asystentka prezesa ds. międzynarodowych oraz sekretarz Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Do jej głównych zadań należał kontakt z partnerami zagranicznymi, a szczególnie z wydawcami chińskimi. Karolina Targus była redaktorem wielu książek autorów zagranicznych, które ukazały się na rynku polskim. W trakcie miłego pożegnania dyrektor Wydawnictwa **Iwona Nadolska-Bartosia**k oraz koleżanki i koledzy zwrócili uwagę na jej zaangażowanie oraz życzliwość, jaką miała nie tylko dla nich, ale także dla polskich i zagranicznych współpracowników Wydawnictwa. Jej zadania na stanowisku asystentki prezesa i redaktora prowadzącego przejęła **Kinga Solowiej**.

W pożegnaniu wzięli udział (od prawej): **Katarzyna Purzycka**, **Marta Szlauderbach**, **Paweł Soltysiński**, **Magdalena Łożyńska**, **Szymon Gumienik**, dyrektor Wydawnictwa **Iwona Nadolska-Bartosia**k, **Karolina Targus**, **Katarzyna Szczutkowska**, **Paweł Jaroniak**, **Kinga Solowiej**, **Daniel Kawa** i **Agata Piedzewicz**.

ODESZŁA KAROLINA, PRZYSZŁA KINGA

W pożegnaniu wzięli udział (od prawej): **Katarzyna Purzycka**, **Marta Szlauderbach**, **Paweł Soltysiński**, **Magdalena Łożyńska**, **Szymon Gumienik**, dyrektor Wydawnictwa **Iwona Nadolska-Bartosia**k, **Karolina Targus**, **Katarzyna Szczutkowska**, **Paweł Jaroniak**, **Kinga Solowiej**, **Daniel Kawa** i **Agata Piedzewicz**.

Katarzyna Purzycka

DROGORÓB W PAŁACU GNAŁ CZARNEGO PSA

W ramach cyklu „Brodnickie promocje” w Pałacu Anny Wazówny w Brodnicy odbyło się spotkanie z **Bogumiłem Drogorobem** – dziennikarzem, reporterem i autorem zbioru opowiadań *Miedzą gnał czarny pies*.

Wśród zaproszonych gości: przyjaciół, znajomych, ludzi kultury, przedstawicieli władz, młodzieży i wiernych czytelników autora nie mogło zabraknąć najważniejszych w jego życiu osób – żony **Jadwigi**, dzieci **Natalii** i **Marcina**, a także ukochanych wnuczek **Jagódki** i **Hani**, które cały czas bardzo dzielnie towarzyszyły dziad-

kowi. Spotkanie w mistrzowskim stylu otworzył współorganizator i prowadzący spotkanie **Paweł Stanny**, dyrektor brodnickiej biblioteki. Prawdziwą niespodzian-

ką dla bohatera wieczoru i przybyłych gości był występ zespołu **Złoty Krąg**, który na spotkanie przybył w podziękowaniu i w dowód uznania dla dziennikarskiej pracy **Bogumiła Drogoroba**.

fot. Wiesława Kusztal

Wieczór zakończyły indywidualne rozmowy autora z czytelnikami, podczas których rodziły się już nowe pomysły i plany na dalsze realizacje.

Wiesława Kusztal

Bogumił Drogorób, *Miedzą gnał czarny pies*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, ss. 182.

PREZES EKSPERTEM DOBRYCH MANIER

W toruńskim przedszkolu Bajkowy Dworek odbył się III Międzyprzedszkolny Turniej Dobrych Manier. Wzięły w nim udział dzieci z sześciu toruńskich przedszkoli. Wśród ekspertów dopingujących startujące w konkursie dzieci byli m.in.: wiceprezydent Torunia **Andrzej Rakowicz**, wicekurator oświaty **Maria Mazurkiewicz**, pełniąca rolę przewodniczącej jury prof. **Ditta Baczała**, prof. **Jacek Bleszyński**, dr **Elżbieta Wieczór**, naczelnik WORD-u **Krzysztof Kucicki**, doradca metodyczny **Teresa Thiem**, przedstawicielka straży miejskiej **Hanna Gieldoń** oraz prezes Time Marszałek Group dr **Adam Marszałek**. Turniej świetnie poprowadziły dyrektor **Aleksandra Szlendak** i **Karolina Syrocka**. Na zakończenie dzieci otrzymały nagrody i upominki. K.G.

SENATOROWIE PROMUJĄ KSIĄŻKI O KAZACHSTANIE

Na fotografii uwieczniliśmy senatorów: **Piotra B. Zientarskiego**, **Kazimierza Kleina**, **Piotra Florka**, redaktorów tomów prof. **Andrzeja Bisztygę** i dr **Władysława Sokołowskiego** oraz radcę ministra Ambasady Kazachstanu **Murata Zhakypbekowa**.

Z inicjatywy Senackiego Zespołu Współpracy z Azją Środkową w gmachu Sejmu RP 6 marca 2018 roku odbyła się prezentacja dwóch książek poświęconych Kazachstanowi: *Kazachstan–Polska. Wybrane zagadnienia ustrojowe, społeczne i edukacyjne* pod redakcją **Andrzeja Bisztygi** i **Piotra B. Zientarskiego** oraz *Kazachstan. Tauelsiz memleket znaczy niepodległe państwo* pod redakcją **Władysława Sokołowskiego** i **Mukhita-Ardagera Sydyknazarowa**.

Spotkanie poprowadził przewodniczący Zespołu senator **Kazimierz Kleina**. W dyskusji głos zabrali m.in.: wicemarszałek Senatu RP **Bogdan Borusewicz**, wiceprezydent Warszawy dr **Witold Pahl**, prof. **Jerzy Jaskiernia**, prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**, prezes Stowarzyszenia Współpracy Polska–Wschód **Józef Bryll** oraz dr **Ksenia Kakareko**. Z.E.

Dr **Paweł Ramiączek** – dziekan Wydziału Handlu i Bezpieczeństwa Społecznej Akademii Nauk w Kielcach, prof. **Jerzy Jaskiernia** – dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, **Józef Bryll** – prezes Stowarzyszenia Współpracy Polska–Wschód, dr **Witold Pahl** – zastępca Prezydenta Warszawy, prof. **Andrzej Bisztyga**, dr **Piotr B. Zientarski** – senator RP, wiceprzewodniczący Polsko-Kazachstańskiej Grupy Parlamentarnej, dr **Jerzy Smoliński** – prezes Zarządu Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód, dr **Adam Marszałek** – prezes Marszałek Publishing Group, prof. **Tadeusz Panecki**, dr **Ksenia Kakareko** – Uniwersytet Warszawski.

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. dr hab. **Zbigniew Karpus**,
dziekan WPISM UMK

admirał prof. dr hab. **Antoni Komorowski**,
Akademia Marynarki Wojennej

plk prof. dr hab. **Bogdan Szule**,
Akademia Sztuki Wojennej

Zbigniew Fiderewicz,
wiceprezydent Torunia

KOMITET NAUK POLITYCZNYCH NA GRANICY PROPOZYCJE PROFESORA

W leżących w pobliżu granicy Polski z Niemcami Ślubicach odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk. Centralnym punktem spotkania było wypracowanie stanowiska Komitetu wobec projektu ustawy o szkolnictwie wyższym. Po długiej merytorycznej dyskusji zdecydowano się przyjąć stanowisko wobec prac nad projektem rozporządzenia w sprawie podziału na dziedziny i dyscypliny naukowe i przekazać je wicepremierowi, ministrowi nauki i szkolnictwa wyższego dr. **Jarosławowi Gowinowi**.

W posiedzeniu prowadzonym przez prezesa KNP prof. **Tadeusza Wallasa** uczestniczyli profesorowie, m.in.: **Janusz Ruszkowski**, **Teresa Łoś-Nowak**, **Alicja Stępień-Kuczyńska**, **Andrzej Stelmach**, **Tadeusz Dmochowski**, **Arkadiusz Żukowski**, **Krzysztof Szewior**, **Andrzej Mania**, **Jerzy Jaskiernia**, **Konstanty Adam Wojtaszczyk**, **Stanisław Sulowski**, **Robert Alberski**, **Iwona Hofman**, **Robert Wiszniewski**, **Radosław Zenderowski**, oraz doktorzy **Anna Wierzchowska** i **Adam Marszałek**.

Marta Szlauderbach

DELEGACJA KOMITETU U MINISTRA MÜLLERA

8 lutego delegacja Komitetu Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk w składzie: prof. **Tadeusz Wallas**, prof. **Stanisław Sulowski** i prof. **Radosław Zenderowski** została przyjęta przez wiceministra nauki i szkolnictwa wyższego **Piotra Müllera**, który obiecał życzliwe podejście do zgłaszanych przez środowisko polskich politologów postulatów dotyczących projektu nowej klasyfikacji dyscyplin naukowych.

A.M.

Profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika **Jacek J. Bleszyński** odwiedził Wydawnictwo z propozycją podjęcia wspólnych działań. W rozmowie z prezesem dr. **Adamem Marszałkiem** i redaktor **Agatą Piedziewicz** zaproponował współpracę między Katedrą Logopedii a Wydawnictwem Adam Marszałek. Planowana na 3 marca 2018 roku 7 Konferencja Logopedyczna, koordynowana przez Pana Profesora, odbędzie się pod hasłem „Terapia, wspomaganie, wsparcie – różne drogi, jeden cel”. Już teraz zapraszamy do aktywnego udziału w Konferencji, nad którą patronat wydawniczy obejmie nasza oficyna. A.P.

UMK NA KONGRESIE

Siedzibę Wydawnictwa Adam Marszałek odwiedzili przedstawiciele Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – **Karolina Chojnacka**, kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej, oraz dr **Maciej Szatkowski**, kierownik Centrum Języka i Kultury Chińskiej. Spotkanie dotyczyło wkładu, jaki uczelnia może wnieść w organizację V edycji Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Wraz z sekretarzem Kongresu **Kingą Solowiej** ustalono tematy czterech paneli dotyczących szeroko pojętej tematyki związanej z Chinami. Zadeklarowano również uczestnictwo ponad trzydziestu studentów z Chin przebywających obecnie na wymianie językowej na UMK. Honorowy patronat nad Kongresem objęli: wicepremier **Jarosław Gowin**, marszałek **Piotr Calbecki**, prezydent Torunia **Michał Zaleski** oraz rektor UMK prof. **Andrzej Tretyn**.

Kinga Solowiej

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

KAMIENNE MOGIŁY

Nastaly czasy, w których szacunek dla zmarłych i miejsc pochówku nie dla wszystkich jest obowiązującą normą etyczną. Nawet podczas oficjalnych uroczystości zdarza się, że zmarłych (i żałobników) „czci” się buczeniem i gwizdami, a trumny wykorzystywane są do doraźnej walki politycznej. Kirkuty żydowskie, cmentarze żołnierzy radzieckich, ponemieckie, przedwojenne co jakiś czas są niszczone bądź „upiększane” (swastykami i gwiazdami Dawida) przez różnej maści szumowiny i męty przeświadczone o jakiejś patriotycznej misji, którą wykonują.

Podobne wydarzenia, choć może na mniejszą skalę, dotknęły również nasze miasto. Przed kilkoma laty została skradziona tablica pamiątkowa z obelisku najwybitniejszego świdwinianina Rudolfa Virchowa, skradziono również tabliczkę z pamiątkowego pomnika – lapidarium zbudowanego z nagrobków przedwojennych mieszkańców. Na skradzionej tabliczce był napis: „Pamięci tych, którzy tu byli przed nami”.

Tekst ten piszę niemal w przeddzień uroczystości z okazji Wszystkich Świętych i Zaduszek, skąd nagrobna i cmentarna tematyka.

A że historia często jest zapisana na cmentarzach, dlatego też chciałbym przedstawić kilka faktów związanych z tymi miejscami oraz mniej lub bardziej odległą przeszłością.

KŁĘPCZEWO

Przy kościółku w Kłęczewie znajduje się samotna mogiła. Napis informuje, że pochowany jest tu sierżant Stanisław Kubala. Przez lata grobem opiekowały się dzieci i młodzież z miejscowej (dzisiaj już nieistniejącej) szkoły. Przez pierwsze lata wojenne grób był bezimienny. Z ustnych przekazów pierwszych mieszkańców wynikało, że w grobie pochowany jest nieznanymi polski jeńiec wojenny zastrzelony przez hitlerowca podczas prac polowych. Jesienią 1985 roku do Wojewódzkiej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich zgłosił się Krzysztof Domin z prośbą o pomoc w odnalezieniu grobu i okoliczności śmier-

ci jego dziadka, jeńca wojennego zesłanego w te okolice na przymusowe roboty. Dwa lata później do świdwińskiej organizacji kombatanckiej (ZBoWiD) wpłynęła informacja od Floriana Kujawy z Jeleniej Góry o tym, że w Kłęczewie jest pochowany jego kolega, jeńiec wojenny zastrzelony przez hitlerowca. Sprawą sierżanta Kubali zajmował się szef miejscowej organizacji kombatanckiej podpułkownik Stefan Kobojek i na jego pisemnej relacji opieram ten tekst.

Sierżant Stanisław Kubala urodził się w lipcu 1905 roku w Tarnobrzegu. W 1939 roku walczył w składzie 17 Pułku Piechoty między Przemyślem i Lwowem. W połowie września 1939 roku zakończył swój udział w walkach na terenie kraju, a jego późniejsze losy znane są tylko szcątkowo. W 1940 roku walczył w polskich siłach zbrojnych we Francji. Pod koniec czerwca 1940 roku dostał się do niewoli. Przebywał w kolejnych obozach jenieckich: VIIA, XVIIIA, XVIB oraz IID. Nosił numer jeniecki 60-315. Jesienią 1942 roku grupa 30 jeńców, w której znajdowało się również trzech Francuzów – wszyscy ubrani w mieszane umundurowanie wojskowe polskie i francuskie – zostaje skierowana do pracy u bogatego gospodarza w Klemzow (dzisiejsze Kłęczewo). Była to grupa jeńców z karnego komanda w obozie i dlatego kontakt z nimi był utrudniony. W grupie tej znajdował się również Florian Kujawa, z którym badający sprawę płk Kobojek był w telefonicznym kontakcie. Niestety późniejsze przemiany ustrojowe i śmierć pana Stefana Kobojka przyczyniły się do tego, że tragedia sierżanta Stanisława Kubali zabitego przez mordercę w niemieckim mundurze nadal nie jest do końca wyjaśniona.

Warto pamiętać o Stefanie Kobojku. To jemu, jego dociekaniom i staraniom zawdzięczamy, że historia sierżanta Kubali, tak jak wiele innych, nie utonąła w otchłani dziejów. Był pasjonatem historii. Upamiętnił pomnikami w kilku wsiach na terenie dzisiejszego powiatu jedną z najważniejszych bitew krążeńiowych na ziemiach polskich. Jedną z tych bitew, gdzie walczył i ginął polski żołnierz.

SOBIEMIROWO

Niedaleko Słowieńska, jadąc od strony Jastrzębnik, mijamy położoną po prawej stronie asfaltowej szosy niewielką osadę Sobiemirowo. Po lewej stronie drogi niewielkie jeziorko powstałe z zalanej łąki, a nad nim górujące wzniesienie porośnięte bukami, na którego szczycie napotykałyśmy dwa kamienne nagrobki z nazwiskami i datami urodzin i śmierci. Miejsce pochówku robi wrażenie, gdyż kiedyś było rozkopane. Przy grobie zachowały się pozostałości po ławce i alei, która prowadziła do tego miejsca od szosy. Na pierwszym głazie jest wyryty napis: „Kurt Platzer 08.09.1895 – 02.03.1937”, na drugim: „Hans Fridrich Platzer, 25.01.1920 – 23.09.1934. Pochowano tu ostatniego właściciela majątku Sobiemirowo (Gut Schwarzsse) Kurta Platzera i jego czternastoletniego syna Hansa.

BERKANOWO

Na wschód od Berkanowa, w głębi lasu, jest stary ponemiecki cmentarz. Nielatwo do niego trafić; ilekroć go odwiedzam, zawsze troszeczkę pobłądzę. Na cmentarzu widać również groby Polaków, pierwszych powojennych mieszkańców wsi. Obecnie cmentarz jest zamknięty. Niedaleko cmentarza, na niewielkim wzniesieniu, napotykałyśmy duży hieratyczny głaz z wyrytą inskrypcją, która w wolnym tłumaczeniu brzmi: „Tu spoczywa w Bogu Emanuel von Schmidt Wierusz Kowalski. – Odsuń, Panie, ten kamień z drzewi mojego grobu”. Epitafium bardzo podobne do wersetu z Ewangelii wg św. Marka (16,3): „Mówiły do siebie: – Kto nam odsunie kamień od wejścia do grobowca?”. Intrygujące nazwisko, w dwóch ostatnich członach bardzo polskie. Kim był? Jak i kiedy zmarł? Są to zagadki, które starałem się wyjaśnić. Niestety bezowocnie. Jedno jest pewne – w 1859 roku von Schmidt Wierusz Kowalski był właścicielem majątku Berkanowo (Berkanow), który w rękach rodu von Schmidtów był od 1762 roku. Słyszałem dwie wersje jego tragicznej śmierci. Pierwsza, że utonął, druga, że zmarł po upadku z konia w miejscu, gdzie znajduje się grób.

ZĄBROWO

Niegdyś piękny okazały pałac, siedziba pomorskiego rodu Neumannów, popadł w kompletną ruinę, podobnie jak i ten w Słowińsku, Słownkowie, Starej Dobrzycy, Tarnowie, Mołstowie. Ale to inny temat, sprawa tego, jak dbamy o zabytki. Nasze „dbanie” często kończy się na wpisaniu obiektu do rejestru zabytków. Prywatną, feudalno-kapitalistyczną niegdyś własność utrzymywały przy życiu Państwowe Gospodarstwa Rolne, bowiem w pałacach miały swoje siedziby dyrekcje tych rolniczych przedsiębiorstw. PGR-y zlikwidowano, pałace likwiduje przyroda i ludzie. Żal.

W około kilometrowej odległości na zachód od pałaca znajduje się duża, zadbane, rodowa kwatery cmentarna rodziny von Neumann. Do kwatery prowadzi stara topolowa aleja. Najbardziej okazałą mogiłą jest kamienny nagrobek ostatnich właścicieli majątku: **Otto Neumanna (1850–1927)** i **Berthy Neumann (1858–1933)**. Mówiono mi, że ktoś z rodu wynajmuje i opłaca osobę, która czuwa nad tą rodzinną nekropolią. Otto Neumann jeszcze w latach 20. otworzył prywatną linię – najpierw samochodową (samochód z planką), później autobusową – łączącą okoliczne wsie ze Świdwinem.

MIĘDZYRZECZE

Miejsce to zna wielu świdwianian z grzybobrań w przepastnych okolicznych lasach i imprez plenerowych organizowanych w leśniczówce, choć nie jest to leśniczówka, a ładnie urządzone i zadbane siedziba Koła Łowieckiego „Sokół”. Obiekt zbudowany został w miejscu i na fundamentach zniszczonej po wojnie budowli. Z wyjazdów na grzyby w te okolice organizowanych w latach 70. pamiętam fundamenty i fragmenty murów, o których miejscowi mówili, że stał tu pałac.

Leśniczówkę, a w zasadzie swój dom mieszkalny w miejscu wówczas zwanym Młynem Międzyrzeckim (stawy, groble i inne urządzenia wodne to chyba pozostałości po młynie), wybudował w okresie pierwszej wojny światowej Friedrich Lenz. Posiadłość zajmowała wielką przestrzeń. Pomieszczenia zawierały duże ilości trofeów myśliwskich, w tym wiele egzotycznych, bowiem gospodarz, zapalony myśliwy, wiele czasu spędził w rozjazdach służbowych po Afryce. Przed laty ktoś po-

kazał mi w okalającym leśniczówkę lesie kamienny nagrobek z wyrytą inskrypcją: **„Friedrich LENZ, ur. 09.11.1846 r. – zm. 30.08.1930 r.”**. Niżej znajdują się trudniejsze do odczytania daty urodzin i śmierci prawdopodobnie jego żony.

Kim był budowniczy i gospodarz tego leśnego ustronia? Urodził się 9 listopada 1846 roku w Redle (nie świdwińskim, ale nowogardzkim). Po ukończeniu szkoły miejskiej w Goleniowie zgodnie z życzeniem matki (chciała, aby został duchownym) rozpoczął naukę m.in. teologii w Gimnazjum Instytutu Maryjnego w Szczecinie. Zrezygnował z teologii i zgodnie z zainteresowaniami przeniósł się do prowincjonalnej szkoły zawodowej. Po wybuchu wojny niemiecko-austriackiej w 1866 roku zdał przyspieszoną maturę i zgłosił się ochotniczo do wojska. Prochu nie zdążył powąchać. Po roku służby rozpoczął studia politechniczne na słynnej Wyższej Szkole Technicznej Charlottenburg (od nazwy podberlińskiego miasta, obecnie dzielnicy Berlina). Absolwentami tej uczelni było również wielu znamienitych Polaków, m.in. Zygmunt Gogolewski, architekt, twórca Teatru Wielkiego we Lwowie, oraz Juliusz Kolberg, kartograf i geodeta. W trakcie studiów przebywał na praktykach w różnych firmach budowlanych. W latach 1870–1871 brał udział w wojnie niemiecko-francuskiej. Po demobilizacji przeszedł do pracy na kolei, której poświęcił całe swoje późniejsze życie. Najpierw budował koleje w niemieckiej II Rzeszy (około 30 procent niemieckich kolei powstało pod jego nadzorem). Później budował koleje w ówczesnych koloniach niemieckich w Afryce Wschodniej, w Togo, Kamerunie i niemieckiej Afryce Południowej. Pod jego nadzorem powstało 1937 km linii kolejowych. Po wybuchu pierwszej wojny światowej kończy się jego działalność na koloniach. W uznaniu zasług został przez rząd uhonorowany tytułami Tajnego Radcy Budowlanego i Tajnego Radcy Handlowego. Politechnika Charlottenburg nadała swojemu wybitnemu absolwentowi tytuł doktora honoris causa. Po zakończeniu pracy zawodowej zbudował swoje leśne uroczysko i w nim, wśród swoich myśliwskich trofeów, zmarł w 1930 roku i tu zgodnie ze swoją ostatnią wolą został pochowany.

opracował Zbigniew Czajkowski

Zbigniew Czajkowski – świdwianianin, emerytowany strażak, autor wielu tekstów o przed- i powojennej historii miasta publikowanych w miejscowej prasie. Uhonorowany przez Ambasadę Izraela i Żydowski Instytut Wydawniczy dyplomem za ratowanie zabytków kultury żydowskiej oraz Medalionem Rudolfa Virchowa. Inicjator budowy lapidarium na cmentarzu poewangelickim upamiętniającego przedwojennych mieszkańców miasta.

PREZES, PAWEŁ I KONSUL

Na tegorocznym Balu Sportowca nagrodę dla najbardziej medialnego sportowca otrzymał żuźlowiec **Paweł Przedpełski**. Jako pierwsi gratulowali Mu prezes **Adam Marszałek** oraz konsul **Jerzy Bańkowski**.

SŁODKI WALENTY

W miłej atmosferze przebiegło spotkanie Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP zorganizowane z okazji dnia świętego Walentego. Prezes oddziału **Wiesława Rzeszczyńska** oraz uczestnicy spotkania wspominali zabawne epizody z okresu swojej pracy zawodowej. Znakomicie „posłodzyli” biesiadę pączki i ciastka przygotowane na tę okazję.

E.W.

Z DZIEKANEM I PREZYDENTEM O KONGRESIE

Z ciekawymi propozycjami dotyczącymi problematyki, która będzie poruszana na V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim, przybył do siedziby Towarzystwa Azji i Pacyfiku dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych UMK prof. dr hab. **Jerzy Boehlke**. W spotkaniu z prezesem dr. **Adamem Marszałkiem** uczestniczył również wiceprezydent Torunia **Zbigniew Rasielski**. Pan Dziekan zaproponował udział kierowanego przez siebie Wydziału w organizacji Kongresu oraz przeprowadzenie we współpracy z wybranymi uczonymi i studentami panelu poświęconego relacjom ekonomicznym i naukowym Polski i Chin. Propozycja ta spotkała się z dobrym przyjęciem ze strony Pana Prezesa oraz poparciem przez Pana Wiceprezydenta.

K.S.

NAGRODY BURMISTRZA DLA SPORTOWCÓW POLICJA W PRZEDSZKOLU

Jak co roku pod koniec stycznia burmistrz **Jan Owsiak** nagrodził sportowców, działaczy sportowych, trenerów, a także osoby wspierające lokalny sport. Spotkanie, które odbyło się 31 stycznia w sali widowiskowej świdwińskiego zamku, było okazją do podsumowania najważniejszych wydarzeń sportowych minionego roku. Działalność sportową na terenie Świdwina prowadzi Park Wodny „Relax” oraz 14 klubów i stowarzyszeń, z których 12 skorzystało z dotacji z Urzędu Miasta na łączną kwotę 224680 zł. W działalność tych organizacji zaangażowanych jest około 800 osób. Ich praca zaowocowała w 2017 roku licznymi sukcesami w różnych dyscyplinach sportowych, o których na bieżąco informujemy na miejskim portalu internetowym. Łącznie świdwińscy sportowcy w najważniejszych zawodach rangi międzynarodowych mistrzostw Polski oraz mistrzostw Polski zdobyli 23 medale. Za dokonania sportowe, szkoleniowe i organizacyjne w 2017 roku nagrodami finansowymi burmistrza zostało uhonorowanych 42 sportowców, 7 instruktorów, a statuetkami – 8 działaczy sportowych i sponsorów. Podczas uroczystości wystąpili soliści oraz zespoły taneczne ze Świdwińskiego Ośrodka Kultury.

G.S.Z.

5 lutego do naszego Przedszkola zawitali policjanci. Było nam bardzo miło, gdyż były to drugie odwiedziny w tym roku szkolnym. Dzięki temu dzieci miały okazję odświeżyć wiedzę z zakresu zasad ruchu drogowego, podstawowych informacji na temat tego, jak zachować bezpieczeństwo, a także jaki numer będzie nam niezbędny jeśli będziemy potrzebowali pomocy policji, straży pożarnej bądź służby zdrowia. Aby nie było tak łatwo, Panowie Policjanci za pomocą quizu sprawdzali wiedzę dzieci, które odpowiedziały bezbłędnie na wszystkie pytania! Przedszkolaki serdecznie dziękują za kolejną niezwykle cenną lekcję.

G.S.Z.

ŚWIDWIN W POZNANIU

W lutym Świdwin zaprezentował się na Targach Regionów i Produktów Turystycznych „Tour Salon” w Poznaniu.

Targi „Tour Salon” to głównie promocja różnych regionów Polski oraz innych krajów, np. Gruzji, Mołdawii, Dominikany. Folder *Świdwin, miasto, które da się lubić* trafił do rąk ludzi z całej Polski, sporym zainteresowaniem cieszyły się także gadzety promocyjne miasta. Stoisko odwiedzały osoby zainteresowane poznawaniem miasta, różnymi rodzajami turystyki (m.in. geocoachingiem, podróżami rowerowymi), obecni mieszkańcy Świdwina, jak również osoby, które tej nazwy nie słyszały. Sporo pytań dotyczyło popularnych świdwińskich imprez – Bitwy o Krowę i Pikniku Lotniczego.

G.S.Z.

NARCIARSKIE I SNOWBOARDOWE WAKACJE MARIANNY, ZUZANNY I JOANNY

Po obozie tanecznym zorganizowanym przez zespół Młody Toruń w leżącej na Pałukach Wenecji prezes **Joanna** w towarzystwie autorek Wydawnictwa Adam Marszałek **Zuzanny** i **Marianny** udała się do Zakopanego i Jurgowa, gdzie wraz z Marianną oddawała się białemu szaleństwu, jeżdżąc na nartach, podczas gdy Zuzanna z wielką odwagą szusowała na desce snowboardowej. Funkcje logistyczne pozostawały w zakresie obowiązków towarzyszącego Paniom męża i ojca **Daniela Kawy**.

A.P.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35
fax: 56 648 50 70, e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.echoswidwina/
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 659 98 96

Wydawnictwo
Adam
Marszałek

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiaik (z-ca redaktor naczelnej), Agata Piedziewicz (redaktor prowadząca), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Szymon Gumienik, Paweł Jaroniak, Joanna Marszałek-Kawa, Kinga Solowiej, Paweł Sołtyński, Grzegorz Szczepański, Patryk Wawrzyński